

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

11.3.2014

B7-0268/2014

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta
työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Ukrainasta
(2014/2627(RSP))

**Nikola Vuljanić, Marie-Christine Vergiat, Younous Omarjee, Patrick Le
Hyaric**
GUE/NGL-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Ukrainasta
(2014/2627(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että hallituksen politiikkaa vastustaneet mielenosoitukset, jotka alkoivat marraskuussa 2013 Ukrainan hallituksen kieltäytyttyä allekirjoittamasta assosiaatiosopimusta EU:n kanssa, ovat jatkuneet ja muuttuneet molemmin puolin yhä väkivaltaisemmiksi äärioikeistolaisten ja nationalististen ryhmien liittyttyä mielenosoituksiin; ottaa huomioon, että poliittisten voimien (sekä hallituksen että opposition) epäonnistuttua kompromissin löytämisessä tilanne kärjistyi väkivaltaiseksi ja molemmilla puolilla on kuollut kymmeniä ja loukkaantunut satoja ihmisiä; ottaa huomioon, että unionia kannattaneina mielenosoituksina alkanut protestointi on kääntynyt enemmän kotimaan asioihin ja levinnyt Kiovasta muihin kaupunkeihin;
- B. ottaa huomioon, että oppositio on rikkonut Ranskan, Saksan ja Puolan ulkoministerien välittämää kompromissisopimusta Viktor Janukovyčšin ja opposition edustajien välillä; ottaa huomioon, että Viktor Janukovyč lähti Ukrainasta Moskovaan luopumatta vallasta virallisesti;
- C. ottaa huomioon, että Ukrainan parlamentti otti aloitteen itselleen ja päätti
 - erottaa presidentti Janukovyčšin,
 - järjestää vaalit 25. toukokuuta 2014,
 - nimittää väliaikaisen hallituksen,
 - palauttaa voimaan vuoden 2004 perustuslain, jonka mukaan Ukrainassa noudatetaan parlamentaaris-presidentillistä hallitusmuotoa;
- D. ottaa huomioon, että Ukrainan kansa on jakautunut jyrkästi kahtia näiden tapahtumien tulkinnan ja maan tulevaisuuden osalta;
- E. ottaa huomioon, että Venäjän liittoneuvosto valtuutti 1. maaliskuuta 2014 sotavoimien käytön Ukrainan alueella vedoten Venäjän oikeuteen suojella venäjänkielisiä asukkaita Ukrainassa; katsoo, että tämä on selvästi kansainvälisen oikeuden vastaista;
- F. ottaa huomioon, että tunnuksettomat Venäjää tukevat sotilaat alkoivat 27. helmikuuta 2014 ottaa hallintaansa Krimin parlamenttia, Simferopolin kansainvälistä lentokenttää ja sotilastukikohtia; ottaa huomioon, että Krimin niemimaa ei ole käytännössä enää Ukrainan väliaikaisen hallituksen hallinnassa; ottaa huomioon, että on todisteita siitä, että Venäjä tukee tätä kehitystä sotilaallisesti, poliittisesti ja taloudellisesti; ottaa

huomioon, että laajat Venäjää tukevat mielenosoitukset jatkuvat useissa Ukrainan kaupungeissa Krimin ulkopuolella; ottaa huomioon, että nämä tapahtumat uhkaavat vakavasti Ukrainan alueellista koskemattomuutta;

- G. ottaa huomioon, että Yhdysvallat, Nato ja EU ovat reagoineet tapahtumiin peruuttamalla useita kokouksia ja yhteistyöjärjestelyitä ja määränneet pakotteita;
- H. ottaa huomioon, että Yhdysvallat on kasvattanut laivastoaan Mustallamerellä ja vahvistanut sotavoimiaan koko Itä-Euroopassa;
1. korostaa, että Ukrainan nykyistä syvää poliittista kriisiä ei voida ratkaista väkivallalla tai väliaikaisen hallituksen päätöksillä, vaan siihen tarvitaan perinpohjaista kansallista keskustelua maan tulevaisuudesta; korostaa, että kestävän ratkaisun voivat saavuttaa ainoastaan Ukrainan asukkaat itse, ja heidän pitäisi päättää ilman ulkopuolista väliintuloa tarvittavista poliittisista ja taloudellisista uudistuksista, maansa geopoliittisesta suuntautumisesta ja siitä, mihin kansainvälisiin sopimuksiin ja yhteisöihin Ukrainan olisi liityttävä;
 2. on huolissaan maan syvästä kahtiajakautumisesta; kehottaa kaikkia Ukrainan poliittisia toimijoita osaltaan purkamaan maan jännitteitä, työskentelemään maan alueellisen koskemattomuuden ja suvereniteetin puolesta, suojelemaan kaikkia kansalaisia pelottelulta, valvomaan vähemmistöjen oikeuksia ja auttamaan vapaiden ja rehellisten vaalien valmistelussa;
 3. korostaa, että vapaille ja rehellisillä vaaleilla on suuri merkitys Ukrainan demokraattisten instituutioiden legitimitetille; kehottaa Ukrainan väliaikaishallintoa huolehtimaan tarvittavista edellytyksistä ja takaamaan demokraattiset oikeudet ja vapaudet ja vapaan pääsyn tiedotusvälineisiin kaikille demokraattisille poliittisille voimille; odottaa, että kaikki puolueet ja instituutiot julkistavat ennen vaaleja omat ohjelmansa kestävän ratkaisun saavuttamiseksi maan syvään sosiaaliseen ja taloudelliseen kriisiin; tuomitsee oikeistovoimien hyökkäykset kommunistista puoluetta vastaan ja kehottaa väliaikaishallintoa estämään tällaiset hyökkäykset;
 4. tuomitsee äärioikeistolaisten ja ääriationalististen aseellisten ryhmien väkivaltaisen toiminnan Kiovassa ja muualla Ukrainassa niiden vallattua ministeriöitä, hallintorakennuksia ja poliisiasemia erityisesti Kiovassa ja Länsi-Ukrainassa; on syvästi huolissaan siitä, että rasistisista ja antisemitistisistä näkemyksistä ja teoista syytetyillä äärioikeistolaisilla poliittisilla ryhmillä, kuten Svoboda-puolueella ja Oikea sektori -ryhmällä, on useita ministerinpaikkoja ja muita korkeita virkoja Ukrainan väliaikaisessa hallituksessa;
 5. kehottaa tekemään riippumattoman ja avoimen tutkimuksen kaikista viimeaikaisista väkivaltaisuuksista, myös siitä, mikä oli tarkka-ampujien rooli ja millä puolella he olivat, sekä kaikista ihmisoikeusloukkauksista, joita on tapahtunut mielenosoitusten alkamisesta lähtien, ja asettamaan syytteeseen niistä vastuussa olevat henkilöt kaikilla puolilla;
 6. panee huolestuneena merkille, että juuri nimitetyt Donetskien ja Dnipropetrovskin alueiden kuvernöörit ovat oligarkkeja, jotka kuuluvat Ukrainan kymmenen rikkaimman

ihmisen joukkoon; painottaa, että tiiviit kytkökset hallinnon ja poliittisten instituutioiden sekä oligarkkien välillä ovat olleet Ukrainan demokratisoitumisen pahimpia esteitä jo aiemmin;

7. on äärimmäisen huolissaan siitä, että Ukraina on joutunut Venäjän ja Yhdysvaltojen geopoliittisen kamppailun taistelukentäksi, ja EU:n roolista tässä kehityksessä sekä siitä, että Venäjän, Yhdysvaltojen, EU:n ja Naton välinen vastakkainasettelu vaarantaa rauhan ja vakauden Euroopassa ja maailmanlaajuisesti;
8. tuomitsee EU:n, Yhdysvaltojen ja Venäjän sekaantumisen eri tavoin Ukrainan sisäisiin asioihin sekä niiden taloudellisen ja rahallisen painostuksen; tähdentää, että Ukrainan poliittiseen kriisiin ei ole sotilaallista ratkaisua;
9. ilmaisee syvän huolensa, että kriisitilanteissa, kuten nyt Ukrainassa, erityisesti YK:n turvallisuusneuvoston jäsenet eivät koe, että niitä sitoo YK:n peruskirja, erityisesti toisten valtioiden suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden kunnioittamisen periaatteet, velvoite ratkaista kansainväliset kiistat rauhanomaisesti siten, että turvataan kansainvälinen rauha, turvallisuus ja oikeudenmukaisuus, sekä velvoite pidättyä kansainvälisissä suhteissaan voimankäytöstä tai sillä uhkaamisesta minkään valtion alueellista koskemattomuutta tai poliittista itsenäisyyttä vastaan;
10. tuomitsee jyrkästi Venäjän liittoneuvoston 1. maaliskuuta 2014 antaman luvan asevoimien käyttöön Ukrainan alueella; kehottaa tiukasti Venäjää pidättymään voimankäytöllä ja sotilaallisella väliintulolla uhkaamisesta Ukrainassa ja noudattamaan tinkimättä kansainvälistä oikeutta ja kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia velvoitteitaan, kuten sopimusta Venäjän Mustanmeren-laivaston asemasta ja läsnäolon ehdoista Ukrainan alueella sekä vuoden 1994 Budapestin muistiota;
11. ilmaisee huolensa siitä, että Krimin autonomisen tasavallan parlamentti päätti tässä kireässä tilanteessa järjestää hätiköidyn kansanäänestyksen liittymisestä Venäjän federaatioon; on huolissaan Venäjän asevoimien väitetyistä roolista Krimin niemimaalla; kritisoi Venäjän parlamentin hätiköityjä toimia, joilla mahdollistetaan Krimin liittäminen Venäjän federaatioon;
12. tukee aloitetta kansainvälisestä järjestelystä, jolla pyritään välittämään poliittinen ratkaisu Krimin kriisissä mieluiten Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) suojeluksessa;
13. on huolissaan siitä, että YK:n erityislähettilästä Robert Serryä on uhkailtu ja hänet on pakotettu lähtemään Krimiltä ja että Etyjin tarkkailijoita ei päästetty alueelle; korostaa, että Krimin niemimaan tilannetta on arvioitava puolueettomasti; kehottaa Krimin autonomisen tasavallan viranomaisia päästämään Etyjin tarkkailijat alueelle ja varmistamaan, että kansainvälisillä tarkkailijoilla on tarvittavat edellytykset puolueettoman tilannearvion tekemiseksi;
14. ilmaisee syvän huolensa Yhdysvaltojen sotavoimien lisäämisestä Mustanmeren ja Itämeren maissa; kehottaa tiukasti Venäjää, Yhdysvaltoja ja Natoa vähentämään sotilaallista läsnäoloaan alueella ja pidättymään sotaharjoituksista tai muista mahdollisesti provosoivista sotilaallisista toimista;

15. pitää hyvin valitettavana, että kansainväliset diplomaattiset toimet kompromissin löytämiseksi kriisin ratkaisemiseen ovat tähän asti epäonnistuneet; kehottaa kaikkia osapuolia lopettamaan heti pakotteilla uhkailun ja nykyisten vuoropuhelu- ja yhteistyöjärjestelyiden jäädyttämisen, sillä se vain syventää kansainvälistä kriisiä; korostaa, että on jatkettava vuoropuhelua luottamuksen palauttamiseksi ja Ukrainan kansan etujen mukaisten ratkaisujen löytämiseksi;
16. korostaa, että Ukrainan kriisin ympärille kehittynyt kansainvälinen kriisi on seurausta siitä, että Venäjä ja EU eivät ole pystyneet perustamaan Euroopan mantereelle kaikki osapuolet kattavaa, kestäväää turvallisuusjärjestelmää ja yhteistyörakenteita, joiden avulla saavutetaan todellinen kumppanuus kaikkien Euroopan maiden, myös Venäjän välillä; kritisoi sitä, että EU ja sen jäsenvaltiot sivuuttivat Venäjän huolenaiheet, jotka liittyivät EU:n naapuruuspolitiikkaan, Naton laajentumiseen ja sen ohjistorjuntajärjestelmän perustamiseen Eurooppaan; on tietoinen huomattavista eroista demokraattisten vapauksien ja ihmisoikeuksien kunnioittamisessa, oikeusvaltioperiaatteessa ja korruption torjunnassa ja kehottaa tarkastelemaan uudelleen EU:n Venäjän-politiikkaa, jotta päästään eroon vastakkainasettelusta, aloitetaan rakentava vuoropuhelu molempia osapuolia kiinnostavista kysymyksistä ja poistetaan esteet todellisen kumppanuuden perustamisen tieltä;
17. korostaa, että Ukrainan nykyistä poliittista kriisiä kärjistävät Ukrainan vaikeat sosiaaliset, taloudelliset ja rahoitukselliset ongelmat; panee merkille EU:n lupaukset lyhytaikaisesta avusta, jolla vastataan Ukrainan kiireellisimpiin taloudellisiin ongelmiin; korostaa, että Ukraina tarvitsee kestäväää tukea; korostaa, että rahoitusavun ehdoksi ei pitäisi asettaa säästötoimia;
18. kehottaa Ukrainan väliaikaisia instituutioita varmistamaan kiireellisesti demokraattisten oikeuksien ja vapauksien, ihmisoikeuksien, vähemmistöjen suojelun, lehdistönvapauden ja kokoontumis- ja sananvapauden tinkimättömän noudattamisen; kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita sekä muita ulkomaisia poliittisia toimijoita paitsi esittämään tätä koskevia vetoamuksia, myös asettamaan näiden vaatimusten ja velvoitteiden kunnioittamisen kaiken Ukrainalle mahdollisesti tarjottavan rahoitusavun ehdoksi;
19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Ukrainan parlamentille ja hallitukselle, Venäjän presidentille, Venäjän parlamentille ja hallitukselle, YK:n pääsihteerille sekä Etyjin ja Euroopan neuvoston parlamentaarille edustajakokouksille.